

లోక్ససభకు, ఒడిషా రాష్ట్ర శాసనసభకు ఎన్నికలు జరగటానికి ఇక కొద్దినెలల కాలవ్యవధి మాత్రమే వుండగా, పాలక రాజకీయపార్టీలు రైతాంగాన్ని ప్రతోభపరచటానికి మరోసారి వూనుకుంటున్నాయి. అనేక రకాల వ్యవసాయరంగ సమస్యలు రైతులను రుణభారంలోకి, నిరాశా నిస్సుహర్షాలోకి ఆపై ఆత్మహత్యలవైపు నెడుతుండగా, రుణాలరద్దు అంశం అందరినీ ఆకర్షిస్తోంది. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో యోగి ఆదిత్యనాథ్ ప్రభుత్వం వ్యవసాయ పంట రుణాలు రద్దుచేసింది మొదలు, ఒడిషాలోనూ రుణాలు రద్దుచేయాలనే అంశం జోరందుకుంది. ఒడిషాలో ప్రస్తుతం బిజెపి, కాంగ్రెస్ పార్టీలు రెండూ ఈ అంశంపై ప్రధానంగా మాట్లాడుతున్నాయి.

బిజెపి నాయకులు, కేంద్రమంత్రులు అయిన జయిల్ ఓరమ్, ధర్మంద్ర ప్రధాన్లు, ఒడిషా రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నిరంజన్ పట్టాయ్కులు - రైతాంగ సమస్యలపట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్మాణంగా వుండని అరోపిస్తూ, రాబోయే ఎన్నికల్లో తాము రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి వస్తే రైతాంగ రుణాలన్నీ సంపూర్ణంగా రద్దుచేస్తామని ఎవరికి వారు గంభీరంగా ప్రకటిస్తున్నారు.

ఈ వత్తిడి ఘలితంగా, రైతాంగ రుణాల రద్దు ప్రతిపాదనను పరిశీలిస్తానని తనను కలిసిన రైతాంగ ప్రతినిధుల బృందంతో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నవీన్ పట్టాయ్క వాగ్గానం చేశాడు. తనపై వత్తిడిని తగ్గించుకునే ప్రయత్నంలో భాగంగా 2018 జూన్ 18న ఆయన ప్రధాని మోదికి ఓ లేఖ రాశాడు: “రైతాంగాన్ని ప్రస్తుత దుస్సితి నుండి బయటపడ వేయటానికి పంట రుణాల రద్దుపై మనకొక జాతీయ స్థాయి విధానం వుండితీర్చాలి. కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకునే ఎలాంటి చౌరవకైనా రాష్ట్రప్రభుత్వం మద్దతు ఇప్పటానికి సిద్ధంగా వుంది” అని ఆ లేఖలో ఆయన పేరొన్నాడు. బిజెపి నాయకత్వంలోని ఎన్దివి ప్రభుత్వ కోర్పులోకి బంచిని విసిరే చర్య మినహ ఇది వేరుకాదు. త్వరలోనే రైతుల పంటరుణాల రద్దు డిమాండెను ముఖ్యమంత్రీ చేపటవచ్చు.

రాష్ట్రస్థాయి బ్యాంకు అధికారుల కమిటీ (ఎన్వెల్బిసి) వివరాల ప్రకారం 2017 మార్చి 31 నాటికి పంట రుణాల మొత్తం 26,600 కోట్ల రూపాయలు. వీటిలో పంట రుణాలు, వాయిదా రుణాలు, వాణిజ్య బ్యాంకులకు ప్రాంతియ బ్యాంకులకు చెల్లించాలిన బకాయిలు 16,800 కోట్లు కలగలిసి వున్నాయి. మిగిలిన 9,700 కోట్ల రూ॥ సహకారరంగ బ్యాంకులు అందించిన రుణంగా వుంది.

రుణాల రద్దుయొక్క అనివార్యతను గమనించిన ఎన్వెల్బిసి వివిధ అంచెల విధానం యొక్క ప్రభావాన్ని అంచనావేస్తోంది. ఒక్కొక్క రైతు యొక్క 50,000 రూ॥ పంటరుణాన్ని రద్దుచేసేట్లయితే అది మొత్తంగా 24,600 కోట్ల రూ॥ అవుతుంది. ఒక పంట రుణం మాత్రమే రద్దుచేసేట్లయితే అది 20,100 కోట్ల రూ॥గా వుంది. 20,000 రూ॥ ఆ లోపు రుణాలు రద్దుచేసేట్లయితే ఆ మొత్తం 15,800 కోట్ల రూ॥గా వుంది.

రుణాల రద్దు గురించిన ఈ విధి విధానాలన్నీ బహుళ రాబోయే ప్రభుత్వమే చేపడుతుంది. ఏమైనా, ప్రశ్నమిటంటే, ఈ విధమైన రుణాల రద్దు రైతాంగ దుస్సితిని తగ్గిస్తుందా అంటే లేదు అనేదే సమాధానం.

కేంద్రప్రభుత్వం 2008లో ఒకసారి రైతు రుణాల రద్దు పథకాన్ని అమలుచేసింది. రాష్ట్రవిభజన అనంతరం ఆంప్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలోనూ, రాజస్థాన్, పంజాబ్, యు.పి., హర్యానా రాష్ట్రాలలో భాగంగా రైతాంగ రుణాలరద్దు అంశాన్ని చేపట్టారు. ఇటీవలే కర్మాంక, మహారాష్ట్రలు కూడా రైతుల రుణాలరద్దు ప్రకటన చేశాయి. అయినప్పటికీ, రైతాంగ దుస్సితి కొనసాగు తూండటమేగాక, ఆత్మహత్యలు కూడా యథాప్రకారం జరుగుతున్నే వున్నాయి.

అయితే వాగ్గానం చేసిన దానికి, అమలు చేస్తున్న దానికి నడుమ చాలా పెద్ద తేడా వుంటోంది. రాష్ట్రప్రభుత్వంపై ఆర్థిక భారాన్ని సార్ఫ్యూనింత తగ్గించుకునే దానిలో భాగంగా వాగ్గానం చేసిన నాటికంటే పథకాలను కుదించి వేయటం జరుగుతోంది. ఒకవేళ వ్యవసాయ రుణం మొత్తం రద్దుచేసినప్పటికీ కూడా, రైతాంగ దుస్సితి కొనసాగుతుంది. ఎందుకంటే, ఇవేమీ రైతాంగ సమస్యల మూలకారణాల వద్దకు వెళ్లటం లేదు.

కేంద్రంలోనూ, విధి రాష్ట్రాలలోనూ పాలన సాగిస్తున్న వరుస ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న రైతాంగ వ్యతిరేక విధానాల ఘలితమే రైతాంగ ఈ దుస్సితి. గత రెండు దశాబ్దాలపైగా కాలంలో రుణభారం మరింత పెరిగిపోవటం ఈ అశాంతికి మూలకారణంగా వుంది. వ్యవసాయరంగానికి, రైతాంగానికి అందజేసే సభీండ్లన్నిటినీ అధికారంలోకి వస్తున్న ప్రభుత్వాలు పూర్తిగా తోలగించి చేశాయి. ఎరువులు, పురుగుమందులు, విత్తనాలు, సాగునీరు, డీజెల్ మొదలైన వ్యవసాయ ఉత్సాదక ఔర్మిలన్నీ అనుప్యంగా పెరిగిపోయాయి. ప్రయోగశాల నుండి పంట పొలానికి వ్యవసాయ సేవలందించటం పూర్తిగా కనుమర్గైంది. ప్రభుత్వ కొనుగోలు సంస్థలన్నింటినీ ఉపసంహరించుకొని, రైతులను ప్రైవేటు దళారుల దయారుగా కూడిలేయటమే జరిగింది. రైతులకు వంట మదుపు అవసరాలు పెరుగుతుండగా, అంకెల్లో పెరిగినట్లు కన్సించినా వారికి సంస్థగత రుణాలు మాత్రం (రైతాంగ అవసరాలలో కేవలం 17 శాతం) అక్కడే వుండిపోయాయి.

ఈ విధానాలన్నింటినీ సంపూర్ణంగా తిరగదోడకుండా, కేవలం రైతాంగ పంట రుణాలలో కొంత భాగాన్ని రద్దుచేయాలన్నిటికిగానీ లేదా వ్యవసాయరంగాన్ని మెరుగుపరచేందుకుగానీ ఏమాత్రం దోహదపడదు.